

Andreas Hojer Hermann Lipstorp

Disputatio Metaphysica De Materia Et Forma

Rostochi[i]: Pedanus, 1613

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729134571>

Druck Freier Zugang

A. Hoier,
R. U. phil. 9613.

Phil. D. O. M. A. *129*
DISPUTATIO METAPHYSICA *828*
DE
MATERIA ET
FORMA

Quam

Consensu & auctoritate amplissimæ Facul-
tatis Philosophicæ in celeberrima Rosarum
Academia

SUB PRÆSIDIO

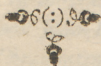
M. ANDRÆ HOJERI
Ufdomo-Pom.

Publicè proponit.

HERMANNUS LIPSTORPIUS
Lubecensis.

Habebitur disputatio in Collegio Unicornis

6. Octob. horis matutinis.

ROSTOCHI

Typis exscripsit Joachimus Pedanus
Anno c̄lo Ic CXIII. *1613*

*Viro Amplissimo, Consultissimo, longoq^{ue} re-
ram usu & experientâ conspicuo.*

Dn. CHRISTIANO BESELIN Inclutæ Reip.
Rostochiensium Senatori dignissimo, vigi-
lantissimo. Dno. Affini meo pluri-
mum honorando.

ut &

*Spectatissimis, prudentissimis, omniq^{ue}
virtutum laude præstantissimis Viris.*

Dn. CONRADO Forssenaw.

Dn. CHRISTIANO Gusebeer.

Dn. BERNHARDO CROUVELIO.

Civibus ibidem integerrimis ac primarijs.

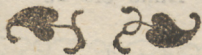
*Evergetis Fautoribus ac hospitibus meis hanc
disputationem Metaphysicam
honoris monumentam
observantia symbolum
studiorum testimonium*

Statuo

mitto

defero

Hermannus Lipstorpium Lubecensis.

DE MATERIA ET FORMA.

THESIS I.

Superiori disputatione habuimus causas Externas, sequuntur Interne: Materia & Forma.

2. Ante omnia autem ut Materiam definire tentemus, inquirenda est ejus causalitas. qua cum intrinsicè constituat cum forma effectum, non habet causalitatem extra se, sed in gremio suo, nimirum receptionem formæ. Arnif. Epit. Met. p. 91.

3. Nam ut Favellus argumentatur, in eo consistit causalitas Materiae, per quod disponitur ad formam & compositum.

4. Disponitur autem per potentiam passivam, & potentia passiva est recipere formam, & sustinere ad constituendum compositum.

5. Si vero ipsam potentiam loco causalitatis sumserimus, rectè insunt Fonseca & Soarius, potentiam abstrahi posse & concipi sine causalitate, quandoquidem interveniente absolutâ Dei potentia, Materia aliquid esse potest, licet nullius compositi causa sit.

6. Hinc Aristoteles Materiam definit principium, ex quo inexistente aliquid fit. τὸ αἰτιον, ἐξ ἧς ἡ ύπερταύτη ἐκυπαίρουται. 1. Phys. t. 27. & 5. Met. t. 2.

7. In quâ definitione Philosophus subtiliter respexit ad duplicem Materiam causalitatem, formam scilicet & compositum.

8. Formæ causa est in fieri, dum ex potentia educitur: Compositi vero in existendo. Quæ duo unâ actione sunt, & ita subordinata sunt, ut Materia exercendo causalitatem suam erga formam h. e. recipiendo illam, sit simul materia & pars compositi.

9. Quamvis autem varijs modis Materia solet dividi, tamen ad nostrum institutum tantum facit divisio in primam & secundam.

10. Materie primæ doctrina ut sine confusione intelligatur, duplex ejus consideratio ex magna digress. Themistij 2. Phys. est animadvertenda. Primum enim consideratur Metaphysicè seu absolutè secundum suam Entitatem, tanquam infimus Entis realis gradus. Deinde Physicè seu respectivè, quatenus est subjectum generationis.

11. Priori modo in sua nempe natura considerata Materia exactè definiti non potest, quia non habet actum formalem, qui rem facit intelligibilem. Propterea per negationem sic cognoscere eam docuit nos Aristot. 7. Met. t. 8. λέγω ἢ ὕλην, ἢ κατ' αὐτὴν μήτε τι μήτε ἄλλο μηδὲν λέγεται, οἷς ὡς εἶπαι τὸ ὄν. quæ definitio purè negativa est, quia non dicit, quid sit Materia prima, sed quid non sit, ob summam scilicet Entitatis, quæ in ea reperitur, exiguitatem & debilitatem.

12. Cum enim hoc subjectum & primum & imperfectissimum est in genere Entium: idcirco etiam ex se minus est cognoscibile.

13. Posteriori modo considerata definitur 1. Phys. t. 82. τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐκαστῶ, ἐξ ἧς γίνεται τὰ συνπεπλοῦσθαι μὴ ἔχει συμβεβηκός. que definitio respectiva est, & exprimit Materiam tantum respectu Physico, quia Physicus non penetrat intimam Materiam naturam, sed considerat eam tantum, quatenus est principium corporum.

14. Insuper vero docuit nos Arist. Materiam primam cognoscere per analogiam, seu ut Aberr. ait, per comparisonem rei similis. Sicut enim se habet as ad statuatam, cera ad sigillum recipiendum. ita se habebit Materia prima ad formas recipiendas. Nam ut as nihil præ se habet formæ artificialis, & cera nihil præ se habet sigilli imprimendi, ita nec Materia prima in se formam ullam habet. Et hanc Materie cognitionem Plato in Tim. vocat adulterinam.

15. Quibus præmissis materiam primam sic definimus, quod sit subjectum primum, ex quo inexistente res fiunt, & in quod ulimò resolvuntur. sive simpliciter Materia, & omni forma spoliata, sed ad omnes universalem respectum habens.

16. Hec autem omnia ut lucidius intelligantur, placet nonnulla deducere. Et ut à generalissima & primâ notione auspicemur, Materiam primam esse, ex Aristot. 1. Phys. t. 51. colligimus hoc modo: cum omnis substantia naturalis est transmutabilis; omnisq; transmutatio est de contrario in contrarium. nullum vero contrarium, contrarium sibi simile efficit, sed potius corrumpit. utrumq; autem tertium quoddam transmutatur. igitur generationi rerum subjecto sive materia opus esse, quæ contraria vicissim recipiat, ut ex eo alterum generetur.

17. Deinde contra Plotinum, qui lib. 8. Materie derogat bonitatem, dicens ipsam esse malum, cum sæpenumero apud Philosophos audiat Materiam non esse Ens, ita asserimus.

18. Bonum est affectio Entis, & cum Ente recipitur, ita ut quantum aliquid de Ente participat, tantum participet, quoq; de bono. Materia vero est Ens, licet sit imbecillum Ens, habens aliquam entitatem, quia est extra nihil. Quantum ergo habet de esse, tantum etiam de bonitate.

19. Unam quoq; esse materiam primam Aristoteles 1. Phys. innuit, dum dicit. Est autem Materia quoddam numerabile & q. digito demonstrabile.

20. Potest hoc probari 1. quia Materia habet esse permanens. Omne autem Ens habet suæ essentia conservationem per unum. teste Dionysio. Et quod non est unum, non habet essentiam. 4. Met. t. 10. 2. Que inter se transmutantur, habent unam materiam. 1. de ort. & int. t. 1. tum quia transmutatio debet fieri in uno subjecto. 1. Phys. t. 62. tum quia nequeunt in se indicem agere, quæ sunt in diversis materijs. Omnium igitur transmutabilium unam necesse est esse Materiam, unum subjectum.

21. Hoc autem argumento in rebus sublunarijs Materia unitas tantum est. estendi-

ostenditur. Nam materiam cœli ab hac diversam esse, secundum Arist. demonstrat Arist. in Phys. t. de cœlo. p. 207. & seqq.

21. Cæterum quod Averr. dicit, Materiam unam esse non positivè, sed privativè. hic error Averrois fluxit ex falso principio, quod putarit omnem positivam unitatem sequi formam, cum tamen unitas non cum forma, sed cum Ente recipiatur.

22. Quare cum Materia jam antè est Ens positivum, quàm à forma accuetur, igitur positivam habet unitatem.

24. Et sic ostendimus, quomodo se habeat Materia ad simplicia transcendentia, videndum porrò est, quomodo se habeat ad actum & potentiam, in quibus consistere ejus naturam certum est.

25. In pura potentia esse ad formas recipiendas, voluit Arist. 1. Phys. t. 82. & alibi. ubi Materiam vocat puram potentiam. Vcluti es in pura est potentia ad hanc vel illam formam induendam.

26. Non autem existimandum est, ejus essentiam in mera potentia esse positam, sicuti malè sentit Thomas 1. par. quest. 66. art. 2. ubi dicit: Materia secundum id quod est, est in potentia ad formas.

27. Nam 1. Materia distinguitur à forma, non autem distinguitur realiter negativè, ut Ens & non Ens (alias enim Materia esset purum nihil) sed ut Ens & Ens. habet igitur quoddam esse seu Entitatem quandam: quamvis eam debilissimam.

28. II. Potentia passiva reuera in materiam primam recipitur: Accidens autem reale non potest recipi in id, quod non est. & Materia prima est Ens quoddam actu, quia aliàs non posset esse causa Entis in actu, nimirum potentie realis.

29. III. Materia dicitur Arist. Substantia 2. de ani. 1. & alibi. Substantia autem necessariò est aliquid.

30. Hinc demonstratur, Materiam esse actum, & præcipuè hoc argumento. Quantum aliquid processit à non esse ad esse, tantum processit à potentia ad actum. Materia autem per suam Entitatem processit extra nihil. E. extra potentiam quoq. & per consequens est actu.

31. Propterea rectè sequimur hac in parte Scot. 2. sent. d. 12. q. 1. qui Materie primæ assignat actum Entitativum, vocans actum Entitativum, rem quamvis extantem extra nihil.

32. Et Themistius dicit: Esse Materie non est esse potentie, sed ipsa prius secundum se est aliquid, deinde fit aliorum materia, ut ad hæc potentiam habeat.

33. Qui materie actus etiam ostendi potest ex analogica ejus cognitione. Cera enim primo habet esse quoddam, postea super hoc esse fundatur potentia recipiendi formam artificialem: Ita Materia suam habet esse, cui potentia postea accedit, ad hanc vel illam formam recipiendam.

34. Et hanc sententiam sequitur Averr. quoq. 1. Phys. t. 76. ubi duobus argumentis probat, potentiam non esse materie essentiam.

35. Verùm videtur Averr. sibi contradicere, dum de subst. orb. cap. 1. scribit:

Materiam substantiari per posse h. est constitui in sua essentia per potentiam. quod ex multis quoq; Aristotelis locis probare conatur Forsecus, ubi omnem actum detrahere videtur Materia, inq; pura potentia ejus naturam collocare, sicut & Averr. 5. Phys. r. 8. scribit: in esse Materie non admisceri actum omnino.

36. Sed ut haec conciliemus, iterum confugiendum nobis est ad digress. Therapistij, in qua dupliciter docens Materiam considerare. 1. ut gradum quandam Entis, & sic absolute & per se esse actum. Deinde ut materiam vel subjectum compositi, & sic essentialiter recipere potentiam, quia notio & ratio materiae est esse puram potentiam in istarum rerum genere, quarum dicitur Materia, alias enim nihil reciperet.

37. Tota igitur res sic concludatur. Id quod Materiam primam vocamus, ut est Entis quidam gradus, ita habet actum: sed ut concipitur sub notione materiae & subjecti est pura potentia sc. ad formas recipiendas.

38. Ut autem formas perpetuo suslineat, natura illi indulsit appetitum 1. qui facit ut generationes in aeternum perpetuentur. nec unquam deficere possint.

39. Et ut in se tota recipiat formas, induta est quantitate indeterminata secundum Averr. quae cum generari non possit, necessario primae materiae concreata est; sicut ipsa incorruptibilis, quia contrarium non habet.

40. Ita etiam videre est, quod materia prima, ex qua componuntur substantiae, eadem sit quoq; materia seu subjectum accidentis, nimirum quantitatis.

41. Quod vero Pererius immediate quoq; in materia prima ponit qualitates primas, falsum est. 1. quia ille sunt activa: Materia autem tantum passiva. 2. sunt determinata, haec indeterminata ad omnes formas & qualitates.

42. Et hucusq; de Materia prima.

43. Materia secunda non est simplex materia, sed forma quapiam induta, contracta & signata. Unde & tantum secundum quid Materia est, si respicias ad potentiam primae materiae: imò ad duplicem causalitatem seu causandi modum: nempe prior haec ut prima sit subjectum primum. 2. ut in eam ultimo res resolvantur. Neutrum competit secundae materiae.

44. Hujus sunt tres gradus. 1. Elementa, 2. partes similiares, ex quibus organice constituuntur. 3. partes organice, ex quibus totum corpus componitur.

45. Ceterum diversa est ratio Materie, quando refertur ad Formam, quam cum refertur ad Accidentia.

46. Materia est substantiae potentia, quia ex ea & forma debet unum per se fieri. Non autem sit unum per se nisi ex actu & potentia. Ex duobus autem completis sit unum per accidens.

47. Ex Accidente vero & sua materia seu subjecto. 1. fit unum per accidens, idq; propterea, quia subjectum jam in sua natura est completum. 2. ex duobus accidentibus in uno subjecto herentibus. ut visum est Musicum.

48. Hinc per similitudinem & analogiam tantum accidentibus tribuitur materia,

non

non quidem ut materiam propriam habeant, verum cum illorum esse sit inesse, insunt autem subjecto, subjectum illorum materia censetur.

49. Atq; hinc in accidentibus vetuit Aristoteles 8. Met. t. 12. aliam materiam querere quam subjectum, quod vocant schole philosophice materiam in qua, ac si diceret, in qua herent accidentia.

50. Rationem reddit Jandunus 8. Met. q. 8. Si enim accidens haberet per se materiam, tum unum posset mutari in aliud sine mutatione subjecti, & ita frigiditas mutaretur formaliter in caliditatem, quod est contra Philosophum 1. Phys; & contra veritatem, quia unum contrarium non mutatur formaliter in alterum, sed mediante subjecto. frigiditas aque mutatur in calorem mediante subjecto. Imò si accidentibus tribueretur Materia substantia, forma quoq; danda esset. Et ita Accidens, evaderet substantia.

51. Carent itaq; Accidentia propria materia, sed loco illius proportionaliter subjectum sumitur: aut materia intelligibilis, que videtur esse materia, & nihil minus tamen est. ut dictiones sunt materia orationis.

52. Subjectum autem duplex fecit Ariminensis 2. sent. dist. 12. q. 2. ar. 2. nempe subjectum Quod & Quo.

53. Subjectum quod est illud, quod principaliter & proprie sustinet accidentia, idq; substantiam dixit esse Aristoteles 4. Met. t. 14. cum enim accidens per se non subsistat, non potest alij dare existentiam. vide Thora. 1. par. q. 77. a. 2.

54. Subjectum quo est medium, cuius interventu accidens copulatur cum substantia. Estq; accidens aliud intermedium. ut color heret in substantia mediante superficie.

55. Queritur autem transeunter, an Accidens possit accidentis subjectum quod esse? ubi distinguendum est inter Accidentia. Quaedam enim ab alijs accidentibus re non distinguuntur: quedam vero re distincta sunt.

56. Illa que ab accidentibus re non sunt distincta, sicut figura se habet ad quantitatem, in accidentibus immediate fundantur. Hec vero que seipsa differunt, ut color & superficies, in substantiam recipiuntur, licet interdum id fiat per media accidentia.

57. Concluditur ergo quod accidens sit potius subjectum quo quam quod. nam subjecti est sustentare accidentia. Accidens vero non habet potestatem sustentandi, cum ipsum sustentetur.

58. Deniq; Objectum dicitur materia circa quam, sed improprie. ut: color est obiectum visus, id est materia circa quam potentia visiva occupata est.

59. Sufficiat ergo pro ratione nostri instituti tantum de causa materiali interna prima.

60. Sequitur altera, Forma nimirum.

61. Causalitas eius consistit in duobus. ut 1. actuet materiam informando.
2. det

¶ det esse composito h, est, essentiam & actualem existentiam: nec non ad certam & definitam Entis speciem restringat, & ab alijs omnibus distinguat.

62. Ubi materie actuatio, que à forma fit, præcedit; sequitur compositi existentia.

63. Intelligendum autem illud est de prioritare nature: tempore enim hæ causalitates simul fiunt, ita ut per unam & eandem materie actuatiorem forma referatur & ad materiam & ad compositum. Quemadmodum per receptionem forme materia & ad formam & ad compositum ordinabatur.

64. Quo fundamento præsupposito definimus formam, que dat esse rei. $\lambda\omicron\gamma\textcircled{\omega}$ ὁ τὸ πῖ ἦν εἶναι. Arist. 2. Phys. t. 29.

65. Inq̄, triplici consideratione, Physica, Metaphysica & Logica.

66. Physica forma est altera pars compositi, que consistit in actuatiore materie, per quam composito esse largitur.

67. Cum autem per hanc rerura fiat distinctio, non una esse potest in omnibus corporibus naturalibus, quemadmodum materia una est; alii enim non differrent inter se corpora, neq̄, propter insatiabilem materie appetitum perpetuari posset forma in materiam semel recepta.

68. Questio hic occurrit: unde forma naturalis prodeat?

69. Et distinguit Arist. inter actus, quos nihil prohibet separari: & eos, qui sunt à materia inseparabiles. 2. de ani. t. 11. Mentem enim extrinsecus accedere docet. lib. 2. de generat. animal.

70. De ceteris formis ubiq̄, statuit, quod ex quodam præsupposito educantur, propterea quod generatio sine subjecto esse nequeat, & quod forme à causis naturalibus producantur, que vim creandi aliquid ex nihilo non habent.

71. Producitur ergo forma secundum sententiam Arist. ex potentia materia. i.e. materia apta nata est, ut possit forma ab eà produci.

72. Quod ut manifestius intelligatur sciendum est, neq̄, formam neq̄, materiam generari, sed totum compositum. Arist. 7. Met. t. 26. 27. & 8. Met. t. 4.

73. Generatio enim duplicem habet terminum, primum ut quem, qui ipsum compositum est, alterum ut quo, qui forma est, per quam existit compositum. Illud proprie generatur, hæc non dicitur proprie generari sed potius consecutive fieri, seu educi ex materia præparata, dolata, exasciata consequenter.

74. Forma Metaphysica est tota rei essentia definitione expressa, que analogice forma dicitur, quatenus totum definitum constituit.

75. Hic oritur difficultas de forma Metaphysica seu quidditate, an sit petenda à sola forma physica: an vero etiam à materia id est, an materia sit pars quidditatis.

76. Ut breviter rem agemus. Forma in substantijs materiatis est quidditas, sed nõ absolute accepta, sic enim anima hominis esset homo; imo materia frustra esset, sicut

Antonius

Antonius Andreas & Cajetanus argumentati sunt: verum cum essentiali ordine & respectu ad materiam, ut ad subjectum & vehiculum suum.

77. Forma Logica est differentia, qua generi, ut materie addita, totum constituit. 7. Met. 1. 47. & sepius tantum posito quaedam forma est, aut forma aliquid εἰς τὸ μέτρον ἐπὶ ἑστῶ δῶς.

78. Porro Forma duplex est: alia Interna sive Substantialis: alia Externa sive accidentalis.

79. Forma Externa sive accidentalis est exterior cujuslibet rei effigies, & dicitur dare esse secundum quid, & comparatè. ut hominem esse bipedem respectu quadrupedum est forma (non substantialis, sed) accidentalis.

80. Forma Interna sive substantialis est, qua ipsam rei essentiam constituit, & dicitur dare esse simpliciter.

81. Estq; hæc vel Informans vel Assstens.

82. Informans vel sumitur pro altera parte compositi, vel pro tota quidditate.

83. Priori modo sumpta Physicè consideratur. Compositum enim seu formatum constituit, & dat rei esse simpliciter.

84. Posteriori modo sumpta est vel Separabilis vel Inseparabilis.

85. Separabilis vel per se subsistit, ut spirituales essentia absolute: vel dependentiam ad corpus habet, ut anima hominis à corpore soluta.

86. Inseparabilis est, que nunquam separari potest, ita ut extra subjectum subsistat. tales sunt omnes reliquæ formæ rerum compositarum, sive formæ materiales, que si separantur, intereunt.

87. Informans hæc iterum est vel Communis sive Generalis, vel Specifica.

88. Communis est, quam formatum habet à suo genere. ut forma corporis, forma animalis, viventis, &c.

89. Specifica est, per quam formatum in certa specie constituitur. ut rationale est forma hominis.

90. Hujus formæ specificæ actus arguitur esse duplex: alius τῆς ὁμοίως sive essentia, quo res dicitur esse ut species. alius τῆς ἰδιότητος existentia, quo res existit, ut Individuum.

91. Huc pertinet questio: An plures formæ in uno eodemq; composito esse possint?

92. Quod quamvis à plurimis negetur, qui non tantum in simplicibus & mixtis, sed etiam in omnibus animalibus unam tantum formam agnoscunt. Thomas. 1. p. quest. 76. a. 4. Jasel. 8. Met. q. 4. Sonc. 8. Met. q. 9. & alij. contra eos tamen fortiores rationes habemus, quibus sententiam affirmativam tueri possumus.

93. Si enim Elementa manent in misto, siq; anima non est ex elementis, manifestum est, in animatis duas esse formas distinctas, nempe formam misti & animam.

B

nam.

nam. Quas etiam ex interitus diversitate, ex contrarijs motibus, ex actione & passione, demonstrare possumus.

94. *Forma assistens est, que solum est principium motus & operationis in sub-
jecto. Ut primus motor est forma assistens omnium rerum secundarum. Intelligentia
est forma assistens sui orbis. Nauta navis, &c. Nota. Assistens accedere dicitur ad
rem perfectam ex materia & forma constantem.*

95. *Atqui tantum de causis Internis.*

COROLLARIA.

I. An forma hominis, seu anima rationalis educatur è potentia materiæ, an
vero introducatur in potentiam materiæ? Inter Theologo-Metaphysicos sum-
mos magnus quidam vir contendit in Metaphysicis suis, animam hominis non
educi è potentia materiæ, sed in eam introduci alibi factam. Persuasus est tali
discursu de educi è materiæ potentia. 1. requiritur ad educationem aptitudo natu-
ralis in materia, ut anima educatur per naturale agens. hoc verum est. 2. ut ani-
ma non possit sine materia & fieri & esse in operationibus retineri. Nec hoc est
falsum: conceditur utriusq; arctissima & unitissima inter formam & materiam
coherentia. Pergit idem Philosophus. At anima hominis alibi existere potest si-
ne materia seu corpore. E. non educitur è potentia materiæ.

Sed venia tanti viri respondemus? quod anima hominis existere potest sine
corpore, id non est naturæ favore, sed Dei omnipotentis gratiâ. Si enim naturæ
conditionem attendas, anima hominis extingueretur dissoluta corporis compage,
ut reliquæ formæ corporales omnes cum composito expirant. Adhuc ergo man-
et etiam animam humanam è potentia materiæ educi.

II. An vitium sit contra naturam? Aff.

III. An juramenta sint licita? Aff.

IV. An plurimum religionum exercitium in repub. benè constituta con-
cedendum? N.

V. An Magistratui Christiano pro sui suorumq; bonorum defensione ac tu-
telâ foedus inire licitum sit cum infidelibus, atq; auxilium ab illis adversus alios,
præsertim ejusdem fidei socios implorare? Aff.

VI. Nummi magisne impediunt Philosophum, quam ei expediant?

Illud forsitan assereret, qui putabat se non posse simul portare pecuniam & sa-
pientiam, nammos in mare projiciens. Crates Theb. apud Laert. l. 6. p. 257. Quid
vero Aristippus Dionysio Philosophum non egere pecuniâ disputanti? Da, in-
quiebat, & postea de hoc disputabimus. Laert. lib. 2. in vita ejus. Erasim. lib. 3.
apophr. p. 207.

Adi

Ad doctissimum & humanissimum Virum,

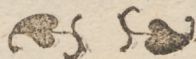
Dr. HERMANNVM LISTOR-
PIVM respondentem, amicum charissimum.

On polit ornatu mentito virgo pudica
Nativam faciem. naso suspendit adunco
Thaidos obscœnæ fucū, fraudemq; coloris.
Et *Meta* nœ *physices* non usuraria vestis,
Nec picti vultus persona invenit amo-
rem;

Nec potis ornari, tantum contenta doceri est.
Ite meæ Musæ, versus laudesq; sonoras
Ferte alijs, artes quas laudis egere putatis.
Nil agit, ignivomo qui vult affundere Soli
Flammanteis ignes, medioq; accendere coelo
Exiguum lumen, tenebras si fortè fugaret,
Nec te, **LIPSTORPI**, balba de nare locutus,
Laude veham nostrâ. posticas ferre solemus
Iratè sannas: patiens præsentis honestus
Nullus laudis erit. patiens absentis honestus
Cunctus laudis erit. te commendabit honestè
Ingenium, tantâ si dexteritate probabis,
Ceu stetit in duro Logicæ certamine pubis.
Ante annum, cujus præceps september habebat
Victorem **HERMANNUM**, quem cinxit adorea jure.

M. ANDREAS HOIERVS
Ex Pomeranis Usdomensis.

Ad doctissimum & humanissimum
Dr. HERMANNVM
PIVM respondentem, amicum ch.

Non polit ornatu mentito
Nativam faciem. naso fu
Thaidos obscœnæ fucū, f
Et *Meta* nœ *physices* non u
Nec picti vultus pers
rem ;

Nec potis ornari, tantum contenta
Ite meæ Musæ, versus laudesq; sonora
Ferte alijs, artes quas laudis egere p
Nil agit, ignivomo qui vult affund
Flammanteis ignes, medioq; accen
Exiguum lumen, tenebras si fortè f
Nec te, **LIPSTORPI**, balba de nare l
Laude veham nostrâ. posticas fer
Iratè sannas: patiens præsentis ho
Nullus laudis erit. patiens absentis h
Cunctus laudis erit. te commendab
Ingenium, tantâ si dexteritate prob
Ceu stetit in duro Logicæ certamin
Ante annum, cujus præceps septem
Victorem **HERMANNVM**, quem c

M. ANDRE
Ex Pomer

the scale towards document